

ณ รังสรรค์ อรัญมิตร

“ตุ๊กตาเปลือกข้าวโพด” ภูมิปัญญาไทยสู่สายตาชาวโลก ของกลุ่มพัฒนาอาชีพสตรี หมู่บ้านอุทองเพลส

คุณณัฐนันท์ กัจจัด

สมัยก่อน ภูมิปัญญาชาวบ้านจะไม่ค่อยได้รับความนิยมและเป็นที่รู้จักไม่มากนัก ภายหลังรัฐบาล พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ได้เล็งเห็นความสำคัญของภูมิปัญญาชาวบ้าน จึงมีนโยบายที่สนับสนุนสินค้าที่ผลิตจากฝีมือชาวบ้าน ภายใต้โครงการ “หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์” (OTOP)

หลังจากที่รัฐบาลมีนโยบายสนับสนุนภูมิปัญญาชาวบ้าน จึงได้รับความสนใจจากชาวบ้านอย่างแพร่หลายในการสร้างสรรค์สินค้าที่เป็นภูมิปัญญาของชาวบ้านเอง เพื่อส่งออกไปยังต่างประเทศสู่สายตาชาวโลกให้ได้ ประจักษ์ถึงฝีมือแห่งภูมิปัญญาชาวไทย

ปัจจุบัน จึงอยากนำเสนอสินค้าที่เป็นภูมิปัญญาชาวบ้าน “ตุ๊กตาเปลือกข้าวโพด” ของกลุ่มพัฒนาอาชีพสตรี หมู่บ้านอุทองเพลส โดย **คุณณัฐนันท์ กัจจัด** ประชาชนกลุ่ม 8 เล่าถึงความเป็นมาของตุ๊กตาเปลือกข้าวโพดให้ฟังว่า ก่อนที่จะจัดตั้งกลุ่มพัฒนาอาชีพฯ ตนมีอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้ามาก่อนที่จังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งเป็นบ้านเกิดของตนเอง

ขั้นตอนการทำตุ๊กตาเปลือกข้าวโพด

อำเภอลำลูกกา ทราบข่าวว่ามีการสอนตัดเย็บเสื้อผ้า จึงได้มาแนะนำให้จัดตั้งกลุ่มแม่บ้านเมื่อปี 2543 หลังจากชาวบ้านสามารถเรียนรู้อะไรก็ได้ ตัดเย็บเสื้อผ้า และเริ่มมีความชำนาญพอสมควร ภายใต้อาจารย์สอนของสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอลำลูกกา จึงได้เริ่มผลิตสินค้าออกจำหน่ายอย่างเป็นทางการ

“ช่วงแรกๆ ที่ทำคือผ้าห่มเด็ก ผ้าห่มผู้ใหญ่ ที่นอนปิกนิก แต่จะตลาดตอนไม่ได้เพราะงบบน ในการลงทุนมีไม่มาก ถ้ามีเงินลงทุนไม่มากจะเป็นปัญหาในเรื่องของการสั่งซื้อวัตถุดิบ เช่น สั่งซื้อใยเราซื้อในจำนวนไม่มาก ราคา ก็จะแพงกว่าที่บริษัทใหญ่ๆ สั่งซื้อ”

จากการนี้ที่สั่งซื้อรับซื้อวัตถุดิบในราคา

แพง จึงจำเป็นต้องตั้งราคาในการจำหน่ายไว้สูงเพื่อให้เหมาะสมกับราคาวัตถุดิบ และราคาที่จำหน่ายนั้นจะสูงกว่าบริษัทใหญ่ๆ จึงไม่สามารถสู้ตลาดได้

นอกจากนี้ เรายังมีปัญหาในเรื่องสถานที่ผลิต เนื่องจากว่าสถานที่ในการผลิตมันแคบเป็นแคบ้านทาวนเฮ้าส์เล็กๆ ไม่เหมาะที่จะมาทางโยนวมใหญ่ๆ ก็เลยได้เปิดดำเนินการ ถึงแม้จะปิดดำเนินการแต่กลุ่มแม่บ้านก็ยังคงเป็นกลุ่มแม่บ้านเช่นเคย

ตุ๊กตาเปลือกข้าวโพด

โดยที่คุณณัฐนันท์สอนตัดเย็บเสื้อผ้าอยู่ประมาณ 7 ปี หลังจากนั้นได้ย้ายมาอยู่ที่หมู่บ้านอุทองเพลส จังหวัดปทุมธานี เมื่อปี 2538 ในช่วง 3 ปีแรก อยู่ว่างๆ ไม่ได้ทำอะไรเลย ภายหลังจากเศรษฐกิจเริ่มฟื้นตัวเมื่อประมาณปี 2542 จึงมีแนวหนาท่องหารายได้จนเจอครอบครัว เริ่มจากการสอนตัดเย็บเสื้อผ้าให้กับผู้ที่อยู่ในหมู่บ้านเดียวกันโดยไม่ได้คิดค่าใช้จ่าย (แต่ยังไม่ได้ตั้งเป็นกลุ่มแม่บ้าน) ภายหลังจากพัฒนาชุมชนจังหวัดปทุมธานี

ความหลากหลายมากขึ้น หลังจากนั้น เจ้าหน้าที่สำนักพัฒนาชุมชน มาเห็นก็ชมว่าสวย จึงแนะนำให้ทำขาย แต่ช่วงที่ทำแรกๆจะขายไม่ค่อยได้ เพราะว่ามีฝีมือมาทำชาวผู้คนที่ไม่รู้จัก

แต่ยังดีที่ได้สำนักพัฒนาชุมชน จังหวัดปทุมธานี ช่วยหาตลาดให้ ช่วยพาออกบูธตามงานแสดงสินค้า SME บ้าง ผู้คนก็เริ่มรู้จักมากขึ้นเมื่อเริ่มติดต่อให้ไปออกรายการติดต่อกับชาวลูกค้าก็เริ่มสั่งซื้อของมากขึ้น

นอกจากจะได้รับอันสนธิ์จากการออกสื่อต่างๆ แล้ว สินค้ายังได้รับผลดีจากที่รัฐบาลให้การสนับสนุนสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ เมื่อเกิดความมั่นใจในตัวสินค้าได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก จึงนำสินค้าส่งเข้าประกวดสินค้าโอท็อปที่รัฐบาลจัดขึ้น เพื่อส่งเสริมสินค้าไทยจนสามารถคว้ารางวัลโอท็อป 5 ดาว สินค้าจึงเป็นที่ยอมรับจากทั้งในประเทศและต่างประเทศมากยิ่งขึ้น

ภายหลังจากได้รับรางวัลโอท็อป 5 ดาว สินค้าเป็นที่ยอมรับมากขึ้น จนทำให้ลูกค้าสั่งซื้อสินค้าเป็นจำนวนมาก จึงเพิ่มจำนวนการผลิตให้มากขึ้นเพื่อรองรับการสั่งซื้อของลูกค้า

สำหรับวัสดุที่นำมาประดิษฐ์นั้นคุณณัฐนันท์เล่าว่า เปลือกข้าวโพดที่รับมาจากจังหวัดสระบุรี ก็กรั่มละ 50 บาท โดยราคาจะขึ้นอยู่กับช่วงฤดูกาลเพาะปลูก ถ้าฤดูไหนปลูกมากก็จะถูกช่วงไหนปลูกน้อยราคาก็จะแพง โดยนำเปลือกข้าวโพดอบมาพอกเอง

แต่ปัจจุบันจะปลูกข้าวโพดไว้เองเพื่อเป็นการลดต้นทุนในการผลิต โดยจะปลูกเองปลูกในเขตพื้นที่ของตนเองในจังหวัดลพบุรี อำเภอพัฒนานิคม ให้ญาติปลูก พอถึงฤดูกาลเก็บเกี่ยวก็นำเปลือกมาพอกกันเอง

ส่วนวัสดุอื่น เช่น กาน้ำ เชือกปอกระสอบ สีย้อมผ้า ลวด ด้าย สำลี ลูกไม้และดินเหนียว ทอง สั่งซื้อจากตลาดใกล้บ้าน

คุณณัฐนันท์ เล่าถึงวิธีการประชาสัมพันธ์สินค้าช่วงแรกว่า อาศัยนำสินค้าออกบูธตามงานที่รัฐบาลเขาจัดขึ้นประชาสัมพันธ์ทางเว็บไซต์

หลังจากปิดดำเนินการ จึงพอมีเวลาพา ลูกไปซื้อหนังสือที่ตั้งขั้วเสียงและได้ไปรู้จักกับ อาจารย์สอนทำตุ๊กตาเปลือกข้าวโพดท่านหนึ่ง จึงสนใจเรียน ไม่ใช่เพราะว่าเห็นตุ๊กตาที่อาจารย์ทำแล้วสวย แต่ที่เรียนเพราะว่าผู้เรียนอื่นๆ มีคนให้ความสนใจเรียนมากกว่าของอาจารย์ โดยบูธของอาจารย์จะไม่มีคนเลย

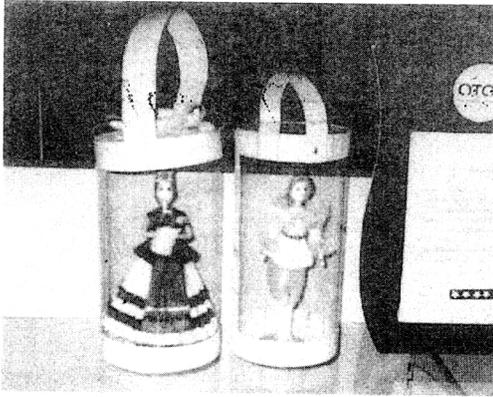
“นึกสงสารจึงเรียน อยากจะเป็นบ้าง อยากจะช่วยเหลือ เพราะแถมสอนชุดละ 150 บาท เรียนไม่ถึงชั่วโมง ทำได้แค่โครงในของตุ๊กตา อาจารย์ก็ให้วัสดุที่ยังทำไม่เสร็จเอากลับมาทำที่บ้าน แต่ไม่ได้ทำก็เอาเก็บไว้ในตู้เสื้อผ้าเป็นปี เนื่องจากว่าไม่มีความคิดว่าจะเรียนรู้และทำอย่างจริงจัง หลังจากกลับไปอยู่บ้านที่ นครสวรรค์ได้ปีกว่า แล้วกลับมาอยู่บ้านที่ปทุมธานีตามเดิม”

เมื่อจากบ้านไปเกือบปีว่า “หลังจากกลับมาอยู่บ้านที่ปทุมธานีอีก ก็ได้ทำความสะดวกบ้าน เลยเจอโครงสร้างตุ๊กตาเปลือกข้าวโพดที่เราทำยังไม่เสร็จ รู้สึกนึกเสียดายเงิน 150 บาท อยู่ว่างๆ เลยลองมาทำดู โดยที่คิดค้นรูปแบบขึ้นมาใหม่ แล้วทำตามที่ดีไซน์ขึ้นมาเอง เพราะขั้นตอนการทำที่เคยเรียนมาลืมไปหมดแล้ว”

ภายหลังจากได้ประดิษฐ์ตุ๊กตาตัวแรกเมื่อประมาณปี 2543 เสร็จ เพื่อนบ้านหลายคน ที่มาเห็นก็ชมว่าสวย เลยมีแนวที่จะทำตุ๊กตาเปลือกข้าวโพด จึงได้ไปแสวงหาเปลือกข้าวโพดลองมาประดิษฐ์เป็นรูปแบบต่างๆ ให้มี

“ไทยตำบลต่อคอม” ช่วงแรกจะสามารถช่วยในการประชาสัมพันธ์ได้มาก ประกอบกับออกรายการ TV ต่างๆ สื่อสิ่งพิมพ์มาขอสัมภาษณ์ ก็เลยเป็นที่รู้จักอีกอย่างมากมาย

จนปัจจุบันนี้ สามารถส่งสินค้าไปจำหน่ายยังต่างประเทศได้ เช่น สหรัฐ เยอรมนี อังกฤษ ออสเตรเลีย

สีสวย ดูแล้วมีราคา

โดยมีบริษัทหนึ่งมารับไปส่ง แต่ในอนาคตจะหาช่องทางจำหน่ายไปยังต่างประเทศเองโดยไม่ผ่านพ่อค้าคนกลาง ซึ่งตอนนี้อยู่ระหว่างกำลังศึกษาช่องทางอยู่ “ตอนนี้เราไม่มีความรู้ในเรื่องของการส่งออกเลยก็ต้องอาศัยคนกลางไปก่อน” ซึ่งมีแนวคิดที่จะไปปรึกษารวมส่งเสริมการส่งออก ขอคำแนะนำในเรื่องการโอนเงิน การส่งของ เพราะกลัวว่าจะผิดพลาด

คุณณัฐนันท์ เล่าถึงแนวความคิดในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ว่า “ที่มีการพัฒนาสินค้าอย่างต่อเนื่องอยู่แล้ว จากเมื่อก่อนนี้ สินค้าไม่สามารถส่งออกไปต่างประเทศได้ เพราะเลือกข้าวโพดมันขึ้นรา ก็พัฒนาโดยการนำวัสดุไป

อบไปพอก ทุกวันนี้ก็พัฒนาในรูปแบบชุดสากลเพิ่มในแบบชุดประจำชาติรวมแล้วเกือบ 40 แบบ เพื่อให้ลูกค้าได้มีโอกาสได้เลือกมากขึ้น สมาชิกในกลุ่มมีอยู่ 8 คน ส่วนลูกค้าจ้านั้นจะมีประมาณ 30 กว่าคน ซึ่งส่วนมากแล้วจะเป็นนักเรียนนักศึกษามารับงานไปทำ โดยให้ค่าจ้างตัวละ 60-100 บาท ขึ้นอยู่กับแบบที่ทำว่าจะมีขั้นตอนในการทำยากหรือง่าย ส่วนราคาจำหน่าย ขายส่งตัวละ 100-180 บาท ราคาขายปลีก 150-250 บาทแล้วแต่แบบที่ทำ ซึ่งเราจะส่งตามแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ โดยที่

ลูกค้าจะติดต่อซื้อสินค้าเอง ส่วนต้นทุนในการทำนั้น ไม่เกินตัวละ 10 บาท”

นอกจากนี้แล้ว คุณณัฐนันท์ยังได้แนะนำให้ผู้ที่คิดจะประกอบธุรกิจ SME ว่า “จะต้องเป็นผู้ที่มองการณ์ไกล มีความอดทน ขยัน และจะต้องมองตลาดให้ออกว่าสินค้าที่เราผลิตจะขายให้ใคร กลุ่มเป้าหมายคือใคร ประกอบกับสินค้าจะต้องมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับ”

วิธีการทำ

1. ตัดลวดสำหรับทำหัว ประมาณ 4 นิ้ว แล้วลวดดงมาครึ่งเซนติเมตร
2. ตัดลวดให้ได้ขนาดกว้าง 2 เซนติเมตร แล้วเอาลวดเกี่ยวลวดใช้คีมบีบให้แน่น
3. จับลวดพันลวดให้กลม โดยใช้ไม้แตะที่ลวดเพื่อทำให้มันง่ายขึ้น
4. นำลวดที่พันกับลวดมาหุ้มด้วยเปลือกข้าวโพด แล้วพันด้วยด้ายหัวท้าย

วิธีทำแขน

1. ตัดลวด 6 นิ้ว
2. นำเปลือกข้าวโพดมาหุ้มแล้วพันให้หนาพอสมควร

ติดกาให้แน่น

วิธีประกอบตัว

1. นำหัวกับแขนที่พันแล้ว มาวางเป็นลักษณะไม้กางเขน แล้วพันด้วยด้ายให้แน่น
2. นำเปลือกข้าวโพดมาวางทาบที่แขน

โดยตั้งเปลือกขึ้นทั้งหน้าและหลังตุ๊กตา แล้วพันด้วยด้ายให้แน่น

3. ตลบเปลือกที่มัดที่แขนมามัดที่เอวให้แน่น

4. กระโปรงใน ฉีกเปลือกข้าวโพดให้เป็นฝอยพอสมควร จับตั้งปลายขึ้นแล้วมัดที่เอวให้แน่น แล้วตลบเปลือกที่ฉีกลงมาเป็นกระโปรงตัวใน

4. กระโปรงตัวนอก ตกแต่งตามแบบที่ต้องการ

วิธีทำผม

1. นำเชือกปอมาคลี่แล้วล้างด้วยวิธีใดๆ
2. มัดผมตรงกึ่งกลางด้วยด้ายให้แน่น
3. ทักผมตรงกึ่งกลางซ้อนกันแล้วติดกาที่หัวตุ๊กตาเอาผมครอบที่หัวจัดทรงตามต้องการ
4. เขียนตา เขียนปาก

สุดท้าย หากผู้ที่สนใจ สั่งซื้อตุ๊กตาจากเปลือกข้าวโพด สามารถสั่งซื้อได้ที่ 95/617 หมู่บ้านอุทองเพลส โครงการ 2 ซอย 9 หมู่ 3 ตำบลคูคต อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี 12130 หรือ โทร. (02) 987-2129, (09) 535-3253 คุณณัฐนันท์ กำจัด ประธานกลุ่ม